



NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186, faks. (8 5) 268 5187, el. p. info@teismai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Teisėjų tarybai

2020-10-28

Nr. 4R-1593-(1.14)

DĖL SPECIALIOSIOS DARBO GRUPĖS PARENGTO BYLŲ PASKIRSTYMO TEISĖJAMS IR TEISĖJŲ KOLEGIJŲ SUDARYMO TAISYKLIŲ APRAŠO PROJEKTO

Dėl poreikio parengti Bylų paskirstymo teisėjams ir teisėjų kolegijų sudarymo taisyklių aprašo projektą (toliau – Projektas)

Nacionalinė teismų administracija (toliau – Administracija) įgyvendina projektą „Teismų veiklos efektyvumo didinimas“ (toliau – ES Projektas), finansuojamą 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 10 prioriteto „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas“ Nr. 10.1.4-ESFA-V-922-01-0002 įgyvendinimo priemonės „Teisingumo sistemos veiksmingumo didinimas“ lėšomis, kuriuo siekiama atnaujinti Lietuvos teismų informacinės sistemos (toliau – LITEKO) Bylų skirstymo modulį (toliau – Modulis) – atnaujinti bylų skirstymui naudojamą algoritmą, diferencijuoti algoritmą pagal teismų tipus ir instancijas bei tikslinti esamų dedamųjų rodiklių svertines vertes, įtraukiant naujų dedamųjų rodiklių vertes. Siekiama, kad Modulis būtų pritaikytas visiems teismams, skiriant ypatingą dėmesį atsitiktiniam ir tolygiam bylų paskirstymui užtikrinti. Sukurtas naujas LITEKO bylų skirstymo modelis – LITEKO bylų skirstymo modelio parengimo paslaugų teikimo sutarties Nr. 41P-83-(4.11), pasirašytos tarp UAB „IO Projects“ ir Administracijos, rezultatas. Naujojo bylų skirstymo modelio koncepcija 2019 m. kovo 8 d. buvo pristatyta Lietuvos Respublikos teismų pirmininkams ir Teisėjų tarybos nariams. Ruošiantis naujo Modulio realizacijai, suplanuota Bylų paskirstymo teisėjams ir teisėjų kolegijų sudarymo taisyklių aprašą, patvirtintą Teisėjų tarybos 2015 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. 13P-123-(7.1.2) „Dėl Bylų paskirstymo teisėjams ir teisėjų kolegijų sudarymo taisyklių aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), išdėstyti nauja redakcija, jame įtvirtinant pagrindinius naujo bylų skirstymo modelio veikimo principus.

Projekto parengimą taip pat nulėmė ir tai, kad Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu ir Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, laikotarpiu nuo 2019 m. balandžio 9 d. iki 2019 m. liepos 11 d. atliko korupcijos rizikos analizę šiose srityse: bylų paskirstymas teisėjams ir teisėjų kolegijų sudarymas bei atrankos kolegijų sudarymas Lietuvos Aukščiausiąjame Teisme. Atlikus analizę nustatyta, kad korupcijos rizika minėtose veiklos srityse egzistuoja. Korupcijos rizikos analizės objektai buvo visų instancijų Lietuvos Respublikos teismai, t. y. analizuota Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo, Vilniaus apygardos, Kauno apygardos, Vilniaus apygardos administracinio, Vilniaus miesto apylinkės, Alytaus apylinkės ir Panevėžio apylinkės teismų veikla minėtose srityse.

Korupcijos rizikos analizės išvadoje (toliau – Išvada) pateiktiems pasiūlymams Teisėjų tarybai apsvarstyti ir atsakymo STT projektui parengti Teisėjų tarybos 2019 m. rugsėjo 27 d. protokoliniu nutarimu buvo sudaryta specialioji darbo grupė (toliau – Darbo grupė), susidedanti iš Teisėjų tarybos ir teismų, kuriuose STT atliko korupcijos rizikos analizę, atstovų. Darbo grupei taip pat pavesta apsvarstyti bei parengti konkrečių Teisėjų tarybos priimamų teisės aktų pakeitimo projektus. Teisėjų taryba 2019 m. spalio 31 d. raštu Nr. 36P-156-(7.1.10) „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos teismuose atliktos korupcijos rizikos analizės išvadoje



LIETUVOS
TEISMAI



pateiktų pasiūlymų Teisėjų tarybai įgyvendinimo“ pateikė STT Teisėjų tarybos planuojamas įgyvendinti priemonės. Su Išvadoje pateiktų siūlymų planuojamomis įgyvendinti Teisėjų tarybos, Administracijos ir teismų (korupcijos rizikos analizės objektų) priemonėmis bei šių priemonių STT vertinimu galima susipažinti internete adresu <https://stt.lt/korupcijos-prevencija/korupcijos-rizikos-analizes/atliktos-korupcijos-rizikos-analizes/7471/act798>.

Pažymėtina, kad, siekiant įgyvendinti kai kuriuos STT pasiūlymus Teisėjų tarybai ir Administracijai, buvo numatyta atlikti ir Aprašo pakeitimus.

Projektu siūlomi esminiai pakeitimai

Atskiriamos pirminius duomenis į LITEKO įvedančio, bylas skirstančio ir bylų skirstymo proceso kontrolę užtikrinančio asmens rolės

Pagal Projekto 2.2 papunktį, *pirminius duomenis į LITEKO įvedantis asmuo* – teismo ar teismo skyriaus pirmininko įgaliotas asmuo, pagal atitinkamo teismo, o kai teismas sudarytas iš teismo rūmų, – teismo rūmų, kompetenciją ir specifiką, prieš Modulio pagalba skiriant bylą, į LITEKO įvedantis, peržiūrintis ir pakeičiantis duomenis, nurodytus Projekto III skyriuje (šiam skyriuje reglamentuotas pirminių duomenų įvedimas į LITEKO). Vadovaujantis Projekto 2.3 papunkčiu, *bylas skirstantis asmuo* – tai teismo ar teismo skyrių pirmininkai ar jų įgalioti asmenys, Modulio pagalba skirstantys bylas teisėjams ir teisėjų kolegijoms. Numatyta, kad bylas skirstantis asmuo gali atlikti ir Projekto 2.2 papunktyje nustatytas funkcijas. Pagal Projekto 2.4 papunktį, *bylų skirstymo proceso kontrolę užtikrinantis asmuo* – asmuo, kuris neatlieka šio Projekto 2.3 papunktyje nustatytų funkcijų. Bylų skirstymo proceso kontrolę suprantama taip, kaip ji yra apibrėžta Administravimo teismuose nuostatų, patvirtintų Teisėjų tarybos 2015 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 13P-157-(7.1.2) „Dėl Administravimo teismuose nuostatų patvirtinimo“, priede „Gairės teismų vidinį bei išorinį administravimą vykdančioms subjektams“.

Tokiu reguliavimu siekiama įtvirtinti „4 akių“ principą, stengiantis išvengti situacijos, kai tas pats asmuo atlieka ir bylas skirstančio, ir bylų skirstymo proceso kontrolę užtikrinančio asmens funkcijas. Išvadoje nurodyta, kad antikorporcinio požiūriu minėtų funkcijų atskyrimas, „4 akių“ principas laikomi efektyviais būdais, užtikrinančiais tam tikros procedūros atlikimo skaidrumą, todėl manytina, kad pirminių duomenų įvedimo į LITEKO ir bylų paskirstymo teisėjams, naudojantis Moduliu, funkcijas galėtų atlikti tie patys asmenys, tačiau jie neturi būti tie patys asmenys, kurie atlieka einamąją šios procedūros atlikimo kontrolę, taip pat asmenys, kurie patys nagrinėja bylas.

Dėl STT Išvadoje pateiktos rekomendacijos imtis priemonių, kad į viešųjų ir privačių interesų derinimo teismuose problematiką bylų paskirstymo procedūroje būtų tinkamai atsižvelgta kuriant Privačių interesų registrą (toliau – PINREG), įgyvendinimo

Klausimas dėl LITEKO ir PINREG integracijos apsvaistytas su Teisėjų tarybos vadovybe bei Teisėjų tarybos Informacinių technologijų ir Teismų administravimo komitetais. Teisėjų taryba klausimą dėl LITEKO ir PINREG integracinės sąsajos kūrimo tikslingumo nagrinėjo 2020 m. gegužės 29 d. ir 2020 m. birželio 26 d. posėdžiuose.

Atlikus analizę dėl LITEKO ir PINREG integracinės sąsajos pridėtinės vertės, siekiant sudaryti geresnes sąlygas teismams vertinti ir valdyti interesų konfliktų riziką prieš paskiriant bylą konkrečiam teisėjui (teisėjų kolegijai), nustatyta, kad nors minėta integracinė sąsaja neleidžia užtikrinti *automatizuoto* bylos nepaskyrimo teisėjui, tačiau ji galėtų būti naudojama teismuose *kaip pagalbinė priemonė bylų skirstymo procese*. Pvz., bylų skirstymo proceso metu bylas skirstančiam asmeniui galėtų būti Modulyje automatiškai pateikiama informacija apie tai, jog tarp proceso dalyvio (-ių) ir to teismo (atskirų teismo rūmų) teisėjo(-ų) galimai yra sąsajų, dėl kurių gali kilti interesų konflikto rizika. Gavus tokią informaciją, būtų galima atskirai įvertinti bylos paskyrimo kitam teisėjui galimybę bei tikslingumą, o galbūt ir būtinybę tokią bylą perduoti nagrinėti kitiems teismo rūmams ar net kitam teismui.

Manytina, kad nepaisant to, jog atvejai, kuriais būtų įmanoma identifikuoti galimus viešųjų ir privačių interesų konfliktus, tam pasitelkiant ir žmogiškuosius išteklius, būtų negausūs dėl to, kad 2020 m. sausio 1 d. įsigaliojusi nauja Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo redakcija įpareigoja deklaruoti asmens duomenis tik tuo atveju, jeigu deklaruojantis asmuo mano, kad jie kelia ar gali kelti interesų konfliktą, tačiau objektyvaus, nešališko ir skaidraus bylų paskirstymo proceso stiprinimui, tikėtina, turėtų įtakos teisėjų atsakingas viešųjų ir privačių interesų deklaravimas, kurio metu būtų pateikiama tam tikrų duomenų sutapties tikimybę didinanti informacija (pvz., ne tik asmens, dėl kurio gali kilti interesų konfliktas, vardas ir pavardė/pavadinimas, bet ir asmens/juridinio asmens kodas), taip pat kuo tikslesnis LITEKO duomenų registruojant bylos kortelę įvedimas (nagrinėjamu atveju aktualūs duomenys apie byloje dalyvaujančius asmenis, t. y. vardas ir pavardė/pavadinimas, asmens/juridinio asmens kodas).

Atkreiptinas dėmesys, kad šiai STT rekomendacijai įgyvendinti reikalingi technologiniai sprendimai. Jie bus įdiegti pradėjus funkcionuoti modernizuotai LITEKO. Planuojama modernizuotos LITEKO veiklos pradžia – 2021 m. pabaigoje.

Įvertinus tai, kas išdėstyta, Projekto, kuris įsigaliojė nuo modernizuotos LITEKO veiklos pradžios, 9 punkte nustatoma, kad pirminius duomenis į LITEKO įvedantis asmuo ir (ar) bylas skirstantis asmuo, pagal atitinkamo teismo, o kai teismas sudarytas iš teismo rūmų, – teismo rūmų, kompetenciją ir specifiką, prieš Modulio pagalba skirdamas bylą, atsižvelgia ir į LITEKO esančius duomenis dėl galimo viešųjų ir privačių interesų konflikto.

Dėl teisėjo vykdomų teisminės mediacijos procesų įtakos bylų skirstyme

Projekto rengimo etape Darbo grupėje kilo diskusija dėl bylas nagrinėjančio teisėjo užbaigtų teisminės mediacijos procesų įtakos Moduliu automatiškai parenkant teisėją (teisėją pranešėją) bylai pagal atitinkamo teismo, o kai teismas sudarytas iš teismo rūmų – teismo rūmų, kompetenciją ir specifiką. Šis klausimas kiek anksčiau buvo keltas ir Teisėjų taryboje.

Administracija 2020 m. rugpjūčio 18 d. raštu Nr. 4R-1177-(6.13) „Dėl teisėjo vykdomų teisminės mediacijos procesų įtakos bylų skirstyme“ kreipėsi į Lietuvos Respublikos teismus, prašydama pateikti apibendrintą teismo teisėjų nuomonę ir pasiūlymus dėl teisėjo vykdomų teisminės mediacijos procesų įtakos bylų skirstyme ir kitais su tuo susijusiais aspektais.

Dauguma pasisakiusių teismų palaikė poziciją (kuriai pritarė ir Darbo grupė), kad Modulis turėtų automatiškai įvertinti ir atsižvelgti ne į civilines bylas nagrinėjančio teisėjo užbaigtus teisminės mediacijos procesus, kaip tai yra nustatyta Aprašo 12.3 papunktyje, bet į civilines, baudžiamąsias, administracines bei administracinių nusižengimų bylas nagrinėjančių teisėjų neužbaigtus, vykdomus (teisėjo, kap teismo mediatoriaus, turimus) teisminės mediacijos procesus. Taigi Projekto 14.5 papunktyje nurodyta, kad teisėjo (teisėjo pranešėjo) parinkimą bylai pagal atitinkamo teismo, o kai teismas sudarytas iš teismo rūmų, – teismo rūmų, kompetenciją ir specifiką Modulis atlieka automatinio būdu, visuomet įvertindamas ir atsižvelgdamas į teisėjo turimus ir neužbaigtus teisminės mediacijos procesus.

Dėl Darbo grupės diskusijai iškelto klausimo Projekte įtvirtinti reikalavimą, kad teisėjas galėtų vykdyti mediaciją tik tokiuose ginčiuose, kurie priskirtini tos grandies teismo, kuriame dirba teisėjas, bet ne žemesniųjų teismų, kompetencijai, dauguma teismų pateikė nuomonę, kad, atsižvelgiant į dabartinį teisinį reguliavimą, teisėjas negalėtų būti ribojamas medijuoti atitinkamo pobūdžio ginčus, nepriklausomai nuo to, kad, pvz., tokio pobūdžio ginčai atitinkamam teismui būtų neteisingi. Tai apribotų mediatoriaus galias imtis kelių susijusių bylų mediacijos (tokių atvejų pasitaiko labai dažnai), kai bylos yra skirtingų grandžių ir instancijų teismuose, o sėkmingą rezultatą galima pasiekti tik visose bylose vienu metu. Tokie sprendimai dirbtinai apribotų šalių galimybes efektyviai pasinaudoti teisminės mediacijos instrumentu. Atsižvelgus į daugumos teismų nuomones ir Darbo grupei pritarus, Projekte šiuo aspektu nepasisakoma.

Dėl bylų pagal pareiškimus ir kitus procesinius dokumentus, teismui pateiktus Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) VI dalyje numatyta tvarka, pagal prašymus dėl bankroto pripažinimo tyčiniu, dėl ginčijamo finansinio reikalavimo patvirtinimo, pagal skundus

dėl kreditorių susirinkimo nutarimo skyrimo nagrinėti pagrindinę bylą nagrinėjusiam teisėjui (teisėjui pranešėjui)

Teisėjų taryba, siekdama užtikrinti vienodos praktikos paskirstant bylas teisėjams teismuose taikymą, 2019 m. sausio 25 d. protokoliniu nutarimu *rekomendavo* teismų pirmininkams nustatyti teismuose taikomose bylų paskirstymo teisėjams taisyklėse, kad: 1) siekiant teismo proceso operatyvumo ir koncentruotumo, juridinio asmens bankroto bylose *skundai dėl kreditorių susirinkimo nutarimo, prašymai dėl ginčijamo finansinio reikalavimo bei prašymai dėl bankroto pripažinimo tyčiniu* (registruojami sukuriant naują bylos kortelę) skiriami nagrinėti tam teisėjui, kuris nagrinėja bankroto bylą, ir tik tais atvejais, kai šis dėl objektyvių priežasčių to daryti negali (jas nurodyti) – kitam teisėjui, kuris parenkamas atsitiktine tvarka naudojantis LITEKO Moduliu; 2) siekiant teismo proceso operatyvumo ir koncentruotumo bei efektyvaus vidaus darbo organizavimo, pareiškimai, gauti civilinės bylos vykdymo procese, įprastai skiriami nagrinėti pagrindinę bylą nagrinėjusiam teisėjui, o tais atvejais, kai šis dėl objektyvių priežasčių to daryti negali arba kai tai būtina efektyviam teisingumo vykdymo užtikrinimui (tai nurodyti) – kitam teisėjui, kuris parenkamas atsitiktine tvarka naudojantis LITEKO Moduliu. Teisėjų taryba pavedė Administracijai atlikti nurodytų rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną ir teikti siūlymus dėl tikslingumo minėtas rekomendacijas įtvirtinti Teisėjų tarybos tvirtinamame Apraše.

Vykdydama šį Teisėjų tarybos pavedimą, Administracija 2020 m. birželio 16 d. raštu Nr. 4R-846-(6.13) „Dėl tam tikrų kategorijų bylų paskirstymo teismuose praktikos“ kreipėsi į Lietuvos Respublikos apygardų ir apylinkių teismus, prašydama pateikti informaciją apie minėto protokolinio nutarimo įgyvendinimą ir nuomonę dėl tikslingumo minėtas rekomendacijas įtvirtinti Teisėjų tarybos tvirtinamame Apraše. Dauguma nuomonę išreiškusių teismų laikėsi pozicijos, kad aptariamos Teisėjų tarybos rekomendacijos turėtų būti įtrauktos į Aprašą, todėl Projektas, šį klausimą aptarus ir išdiskutavus Darbo grupėje bei jai pritarus, papildytas atitinkamomis nuostatomis, įtvirtintomis Projekto 16 ir 17 punktuose.

Dėl Projekte pateiktų 21 ir 22 punktų alternatyvų

Vadovaujantis aktualios redakcijos Aprašo 2.1 punktu (toks pat apibrėžimas vartojamas ir Projekto 2.1 papunktyje), automatizuotas atrankos būdas – tai teisėjo (kai byla nagrinėjama vienasmeniškai), teisėjo pranešėjo (kai byla nagrinėjama kolegialiai), teisėjų kolegijos narių parinkimas ir (ar) pakeitimas naudojantis LITEKO Moduliu, kai, laikantis nešališkumo, skaidrumo, nepriklausomumo ir bylų nagrinėjimo operatyvumo principų, užtikrinamas atsitiktinis skyrimas iš ne mažiau kaip dviejų teisėjų. Praktiškai kartais susiklosto situacija, kad Modulis turi parinkti teisėją, kai faktiškai būna likęs tik vienas teisėjas, turintis teisę nagrinėti bylą (pvz., dėl pareikštų nušalinimų, teisėjų nedarbingumo ir kt. atvejais). Tokiais atvejais neužtikrinamas Apraše nustatytas atsitiktinis teisėjų skyrimo iš ne mažiau kaip dviejų teisėjų principas. Siekiant išvengti pirmiau paminėtos, praktiškai galinčios susiklostyti situacijos, kada faktiškai teisme lieka vienas teisėjas, galintis nagrinėti bylą, Darbo grupė siūlo apsvarstyti galimybę Projekte nustatyti bylas skirstančio asmens elgesio modelį, šalinantį abejones dėl teisėjų skyrimo skaidrumo. Darbo grupė teikia Teisėjų tarybai šias alternatyvas, kad Teisėjų taryba nuspręstų, ar tais atvejais, kai parenkant teisėją teisme lieka tik vienas teisėjas arba vienas teisėjas, kuriam nustatyta specializacija, ir, vadovaujantis Projekto 2.1 papunkčiu, neįmanoma užtikrinti atsitiktinio teisėjo skyrimo iš ne mažiau kaip dviejų teisėjų principo, svarbiau atsitiktinio skyrimo iš ne mažiau kaip dviejų teisėjų kriterijus ar specializacija.

Siūlytinos šios 21 punkto (kai teisme (teismo rūmuose) lieka apskritai vienas teisėjas, turintis teisę nagrinėti bylą), alternatyvos:

1. *Tuo atveju, kai Moduliu parenkant bylai teisėją, teisme, teismo rūmuose (kai teismas yra sudarytas iš teismo rūmų) arba apygardos teismo Civilinių ar Baudžiamųjų bylų skyriuje lieka vienas teisėjas, turintis teisę nagrinėti bylą, teisėjas parenkamas, taikant Projekto 19 punkto analogiją (kai teismas sudarytas iš teismo rūmų), kitais atvejais – taikant CPK ar Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) analogiją.*

Projekto 19 punkte nustatoma, kad tuo atveju, kai teismas sudarytas iš teismo rūmų, pasirinktuose teismo rūmuose nesant bylą galinčių nagrinėti teisėjų, bylas skirstantis asmuo, teismo pirmininko, jo pavaduotojo ar kito įgalioto teisėjo sprendimu, naudodamas funkciją „pasirinkti kitus teismo rūmus“, parenka iš sąrašo kitus teismo rūmus, kurių teisėjams gali būti skiriama byla nagrinėti, ir Modulis atlieka teisėjo (teisėjo pranešėjo) parinkimą.

Kalbant apie CPK ir BPK analogiją, šiuo atveju turimi omenyje CPK 34 straipsnio 2 dalies 3 punktas, 3 dalis ir BPK 229 straipsnio 2 dalis. CPK 34 straipsnio 2 dalies 3 punktas nustato, kad teismas nutartimi perduoda bylą nagrinėti kitam teismui arba kitiems teismo rūmams, jeigu, nušalinus vieną ar kelis teisėjus ar teisėjams nusišalinus, apylinkės teisme, o kai teismas sudarytas iš teismo rūmų, – to teismo rūmuose, arba apygardos teismo Civilinių bylų skyriuje nebėra teisėjų, turinčių teisę nagrinėti bylą. Šiuo atveju klausimą dėl bylos perdavimo nagrinėti iš vieno apylinkės teismo kitam apylinkės teismui arba kitiems teismo rūmams išsprendžia apygardos teismo, kurio veiklos teritorijoje yra šie apylinkės teismai, pirmininkas arba šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkas, o kai teismas sudarytas iš teismo rūmų, – šio teismo pirmininkas. Klausimą dėl bylos perdavimo nagrinėti iš vieno apylinkės teismo kitam apylinkės teismui, esančiam kito apygardos teismo veiklos teritorijoje, arba iš vieno apygardos teismo kitam apygardos teismui išsprendžia Lietuvos apeliacinio teismo pirmininkas arba šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkas. Atitinkamai, vadovaujantis BPK 229 straipsnio 2 dalimi, klausimą dėl bylos perdavimo iš vieno teismo kitam teismui arba kitiems teismo rūmams išsprendžia: 1) apygardos teismo, kurio veiklos teritorijoje yra šie teismai, pirmininkas ar šio apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas, – kai byla perduodama iš vieno apylinkės teismo kitam apylinkės teismui; 2) Lietuvos apeliacinio teismo pirmininkas ar šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas, – kai byla perduodama iš vienos apygardos apylinkės teismo kitos apygardos apylinkės teismui arba iš vieno apygardos teismo kitam apygardos teismui; 3) apylinkės teismo pirmininkas, – kai byla perduodama kitiems to teismo rūmams.

Šiuo atveju, net jei teisme, teismo rūmuose (kai teismas sudarytas iš teismo rūmų) ir lieka vienas teisėjas, galintis nagrinėti bylą, byla jam nėra skiriama, siekiant užtikrinti atsitiktinio skyrimo ne mažiau kaip iš dviejų teisėjų principo laikymąsi.

2. Tuo atveju, kai Moduliui parenkant bylai teisėją, teisme, teismo rūmuose (kai teismas yra sudarytas iš teismo rūmų) arba apygardos teismo Civilinių ar Baudžiamųjų bylų skyriuje lieka vienas teisėjas, turintis teisę nagrinėti bylą, bylas skirstantis asmuo patvirtina parinkto teisėjo priskyrimą bylai.

Šios alternatyvos atveju nebūtų taikomas atsitiktinio skyrimo iš ne mažiau kaip dviejų teisėjų kriterijus, nustatytas Projekto 2.1 papunktyje.

Siūlytinios šios 22 punkto (kai teisme (teismo rūmuose) lieka vienas teisėjas, kuris, pagal jam nustatytą specializaciją, gali nagrinėti bylą), alternatyvos:

1. *Tuo atveju, kai Moduliui parenkant bylai teisėją, teisme, teismo rūmuose (kai teismas sudarytas iš teismo rūmų) arba apygardos teismo Civilinių ar Baudžiamųjų bylų skyriuje lieka vienas teisėjas, kuris, pagal jam nustatytą specializaciją, gali nagrinėti bylą, teisėjas yra parenkamas iš visų šiame teisme turinčių teisę nagrinėti bylą teisėjų, neatsižvelgiant į šiems teisėjams nustatytas specializacijas.*

Pasirinkus šią alternatyvą, būtų užtikrintas Projekto 2.1 papunktyje nustatyto atsitiktinumo kriterijaus laikymasis, taip pat tokios nuostatos neprieštarautų Teisėjų specializacijos tam tikrų kategorijų byloms nagrinėti nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Teisėjų tarybos 2008 m. lapkričio 13 d. nutarimu Nr. 13P-202-(7.1.2) „Dėl Teisėjų specializacijos tam tikrų kategorijų byloms nagrinėti nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 19 punktui („Specializacijos nustatymas negali būti kliūtis teisėjams skirti nagrinėti kitų kategorijų bylas“) ir 17 punktui („Atskirų kategorijų bylos yra skiriamos nagrinėti atitinkamos specializacijos teisėjams ir tik jiems pagal įstatymą ar dėl kitų objektyvių priežasčių negalint nagrinėti konkrečių skirstomų bylų, šios bylos gali būti skiriamos nagrinėti kitiems teisėjams, kuriems tokia specializacija nėra nustatyta“).

2. Tuo atveju, kai Moduliu parenkant bylai teisėją, teisme, teismo rūmuose (kai teismas yra sudarytas iš teismo rūmų) arba apygardos teismo Civilinių ar Baudžiamųjų bylų skyriuje lieka vienas teisėjas, kuris, pagal jam nustatytą specializaciją, gali nagrinėti bylą, bylas skirstantis asmuo patvirtina parinkto teisėjo priskyrimą bylai. Šiuo atveju netaikomas atsitiktinio skyrimo iš ne mažiau kaip dviejų teisėjų kriterijus, nustatytas šio Projekto 2.1 papunktyje.

Tokiu reguliavimu būtų teikiamas pirmumas teisėjui nustatytai specializacijai, o ne atsitiktinumo kriterijui.

Kitos svarbios Projekto nuostatos

Darbo grupė Projekto rengimo metu išdiskutavo ir parengė naują reglamentavimą dėl momentinių, nuolatinių, išplėstinių teisėjų kolegijų sudarymo ir priskyrimo bylai ar ikiteisminio tyrimo dokumentui bei teisėjų kolegijos pakeitimo tvarkos, taip pat dėl atsarginio teisėjo skyrimo bylai ar ikiteisminio tyrimo dokumentui nagrinėti, kuris išsamiai aprašytas Projekto VI ir VII skyriuose. Pabrėžtina, kad, pagal siūlomą reglamentavimą, visi šie procesai būtų atliekami, naudojant LITEKO Modulį, o ne už Modulio ribų. Tai pakeistų dabar galiojančią teisėjų kolegijų sudarymo, priskyrimo bylai ir pakeitimo praktiką.

Dėl kitų su Projekto rengimu susijusių aspektų

Administracija 2020 m. balandžio 30 d. su tiekėju pasirašė Paslaugų teikimo sutartį Nr. 41P-49-(4.11) „Lietuvos teismų informacinės sistemos bylų skirstymo modulio sukūrimo paslaugų tiekimas“, kuri vykdoma įgyvendinant ES Projektą.

Projektas turės du techninius priedus (1 priedas „Bylų skirstymo grupės“ ir 2 priedas „Teisėjų rūšiavimo koeficiento skaičiavimo formulė“), kurie bus parengti ES Projekto įgyvendinimo eigoje.

Projekte keliama reikalavimai bylų skirstymo procesui bus realizuoti modernizuojamame LITEKO, kurio planuojama veiklos pradžia – 2021 m. pabaigoje.

Projektas teikiamas svarstyti Teisėjų tarybos 2020 m. spalio 30 d. posėdžiui dėl pritarimo principinėms jo nuostatoms bei sprendimo dėl Projekto 21 ir 22 punktų alternatyvų pasirinkimo priėmimo. Teisėjų tarybai pritarus, Projektas bus teikiamas derinti Informacinių technologijų, Teismų administravimo bei Teisės aktų projektų rengimo ir vertinimo komitetams (toliau – Komitetai), vėliau – teismams, be kita ko, patikslinus jį pagal Komitetų narių pateiktus pasiūlymus.

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 9 lapai;
2. Teisėjų tarybos protokolinio nutarimo projektas, 1 lapas.

Direktorė



Natalija Kaminskienė

TEISĖJŲ TARYBA

Protokolinis nutarimas

2020 m. spalio 30 d.
Vilnius

Teisėjų taryba **n u t a r i a:**

1. Pritarti specialiosios darbo grupės parengto Bylų paskirstymo teisėjams ir teisėjų kolegijų sudarymo taisyklių aprašo (toliau – Aprašas) projekto principinėms nuostatoms su Aprašo 21 punkto 1 alternatyva / 2 alternatyva ir Aprašo 22 punkto 1 alternatyva / 2 alternatyva.

2. Pavesti Nacionalinei teismų administracijai Aprašo projektą toliau teikti derinti Informacinių technologijų, Teismų administravimo bei Teisės aktų projektų rengimo ir vertinimo komitetams (toliau – Komitetai), vėliau – teismams, be kita ko, patikslinus jį pagal Komitetų narių pateiktus pasiūlymus.

Pirmininkas

PATVIRTINTA

Teisėjų tarybos 202 m.
nutarimu Nr.

d.

BYLŲ PASKIRSTYMO TEISĖJAMS IR TEISĖJŲ KOLEGIJŲ SUDARYMO TAISYKLIŲ APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Bylų paskirstymo teisėjams ir teisėjų kolegijų sudarymo taisyklių aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja kompiuterinės programos naudojimą automatinio būdu sudarant teisėjų kolegijas bei skirstant bylas teisėjams ir teisėjų kolegijoms (toliau – bylų skirstymas).

2. Šiame Apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **automatinis atrankos būdas** – teisėjo (kai byla nagrinėjama vienasmeniškai), teisėjo pranešėjo (kai byla nagrinėjama kolegialiai), teisėjų kolegijos narių parinkimas ir (ar) pakeitimas naudojantis Lietuvos teismų informacinės sistemos (toliau – LITEKO) Bylų skirstymo modulių (toliau – Modulis), kai, laikantis nešališkumo, skaidrumo, nepriklausomumo ir bylų nagrinėjimo operatyvumo principų, užtikrinamas atsitiktinis skyrimas iš ne mažiau kaip dviejų teisėjų, išskyrus šiame Apraše nustatytas išimtis;

2.2. **pirminius duomenis į LITEKO įvedantis asmuo** – teismo ar teismo skyriaus pirmininko įgaliotas asmuo, pagal atitinkamo teismo, o kai teismas sudarytas iš teismo rūmų, – teismo rūmų, kompetenciją ir specifiką, prieš Modulio pagalbą skiriant bylą, į LITEKO įvedantis, peržiūrintis ir pakeičiantis duomenis, nurodytus šio Aprašo III skyriuje;

2.3. **bylas skirstantis asmuo** – teismo ar teismo skyrių pirmininkai ar jų įgalioti asmenys, Modulio pagalbą skirstantys bylas teisėjams ir teisėjų kolegijoms. Bylas skirstantis asmuo gali atlikti ir šio Aprašo 2.2 papunktyje nustatytas funkcijas;

2.4. **bylų skirstymo proceso kontrolę užtikrinantis asmuo** – asmuo, kuris neatlieka šio Aprašo 2.3 papunktyje nustatytų funkcijų. Bylų skirstymo proceso kontrolė suprantama taip, kaip ji yra apibrėžta Administravimo teismuose nuostatų, patvirtintų Teisėjų tarybos 2015 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 13P-157-(7.1.2) „Dėl Administravimo teismuose nuostatų patvirtinimo“, priede „Gairės teismų vidinį bei išorinį administravimą vykdančioms subjektams“;

2.5. **skirstomų bylų grupė** – savarankiškais požymiais pasižyminti teisėjams skirstomų bylų visuma. Skirstomų bylų grupių sąrašas nustatomas šio Aprašo priede;

2.6. **teisėjų grupė (skyrius)** – grupė teisėjų, kuriems teismo pirmininko įsakymu priskirta teisme, o kai teismas sudarytas iš teismo rūmų, – teismo rūmuose, nuolat nagrinėti vieną ar daugiau skirstomų bylų grupių;

2.7. **specializacija** – teismo pirmininko įsakymu nustatomas teisėjo dažniausiai nagrinėjamų bylų pobūdis, pasižymintis materialinių teisinių santykių specifiška ir (ar) procesiniais ypatumais;

2.8. **greičiau nagrinėtina byla** – byla, kuri vadovaujantis Administravimo teismuose nuostatais pripažinta užsitęsusia ar galinčia užsitęsti ir dėl to nagrinėtina greičiau;

2.9. **prioritetine tvarka skirstomos bylos** – tai bylų, atitinkančių konkretaus teismo bylų skirstymo taisyklėse nustatytus kriterijus, grupė, apibrėžiama bylų kategorijomis iš Teisėjų tarybos patvirtintų bylų kategorijų klasifikatorių, dėl kurių skirstomų bylų eilėje šių bylų paskyrimui suteikiamas pirmumas kitų bylų atžvilgiu;

2.10. **skubos tvarka skirstoma byla** – tai byla, kurios skirstymas dėl ypatingų ir išimtinių, konkretaus teismo bylų skirstymo taisyklėse nustatytų aplinkybių, atliekamas skubos tvarka ir neatsižvelgiant į Modulio sudarytą skirstomų bylų eiliškumą;

2.11. **preliminarus bylų priskyrimas teismo rūmams** – kai teismas sudarytas iš teismo

rūmų, formuojant bylą LITEKO, elektroninėje bylos kortelėje žymimas nurodymas, kuriems teismo rūmams gali būti priskirtina byla.

3. Bylos skirstomos naudojantis šiomis funkcijomis:

3.1. **„skirstyti bylas“** – naudojantis šia funkcija Modulis parenka teisėją, kuriam paskiriama byla, kai ji nagrinėjama vienasmeniškai, arba teisėją pranešėją, kai byla skiriama nagrinėti teisėjų kolegijai;

3.2. **„redaguoti kolegijas“** – naudojantis šia funkcija Modulis po to, kai, naudojantis funkcija „priežasčių šablonai“, į LITEKO įvedami ar pasirenkami teisėjų kolegijos pakeitimo teisiniai pagrindai, parenka kitą teisėjų kolegiją. Naudojantis šia funkcija sudaromos teisėjų kolegijos, taip pat pakeičiamas teisėjų kolegijos narys arba teisėjų kolegijos nariai;

3.3. **„specializacijos“** – naudojantis šia funkcija Modulyje pagal poreikį pažymimos teisme, o kai teismas sudarytas iš teismo rūmų, – teismo rūmuose, nustatytos teisėjų specializacijos, kurios, prieš skirstant bylas, turi būti priskirtos teisėjams;

3.4. **„teisėjų specializacijos ir teisėjų grupės (skyriai), išlyginamasis krūvis“** – naudojantis šia funkcija Modulyje pažymima, kuriai teisėjų grupei (skyriui) priskirtas teisėjas ir kurių specializacijų bylas jis gali nagrinėti. Taip pat pagal poreikį procentine išraiška nurodomas papildomas užimtumas kitoje veikloje bei laikotarpiai, kuomet teisėjas atostogauja ar kuomet bylos jam negali būti skiriamos dėl kitų priežasčių;

3.5. **„išlyginamasis krūvis“** – dydis, apskaičiuojamas automatiniu būdu, vertinant per skirstymo laikotarpį paskirtų bylą LITEKO duomenis;

3.6. **„priežasčių šablonai“** – naudojantis šia funkcija Modulyje standartizuotai nurodomos priežastys ir teisiniai pagrindai, dėl kurių nukrypstama nuo skirstomų bylą eiliškumo arba keičiamas bylą nagrinėti paskirtas ir nagrinėjantis teisėjas arba teisėjų kolegijos narys (nariai) ar teisėjas pranešėjas teisėjų kolegijos atveju. Modulis leidžia pagal teismo poreikius patikslinti, pakoreguoti ar papildyti Modulyje esančius šablonus;

3.7. **„prioritetinių bylą klasifikatorius“** – naudojantis šia funkcija Modulyje pažymimi prioritetine tvarka skirstomų bylą požymiai (bylos tipas, instancija, bylos potipis, numerio šablonas, bylos kategorija, šalies procesinio dokumento, esančio bylos pagrindu, tipas, bylos skirstymo grupė). Konkretaus teismo bylą skirstymo taisyklėse numatyta, kam suteikta teisė į LITEKO įvesti šiuos duomenis;

3.8. **„priskirti teismo rūmus iš sąrašo“** – kai teismas sudarytas iš teismo rūmų, naudojantis šia funkcija prieš paskiriant bylą Modulyje pagal poreikį iš sąrašo pasirenkami teismo rūmai, kurių teisėjams gali būti skiriama byla;

3.9. **„pasirinkti kitus teismo rūmus“** – kai teismas sudarytas iš teismo rūmų, naudojantis šia funkcija prieš skiriant bylą Modulyje iš sąrašo pasirenkami kiti teismo rūmai, kurių teisėjams gali būti skiriama byla. Ši funkcija naudojama, kai pradiniam suformuotame teismo rūmų teisėjų sąraše nėra bylą galinčių nagrinėti teisėjų;

3.10. **ataskaitinis laikotarpis** – laikotarpis, ne trumpesnis kaip paskutinių 1 metų laikotarpis Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjams, 90 dienų laikotarpis visų kitų teismų, o kai teismas sudarytas iš teismo rūmų, – teismo rūmų, teisėjams, įvertinus teisėjo dirbtas dienas, paskirtų bylą skaičių ir jų sudėtingumą, už kurį apskaičiuojamas teisėjui paskirtų bylą skaičius.

II SKYRIUS BENDRIEJI REIKALAVIMAI

4. Bylas, naudojantis Moduliu, skirsto bylas skirstantis asmuo, išskyrus atvejus, kai byla budinčiam teisėjui paskiriama automatiniu būdu. Visus su bylą, kurių medžiaga ar jos dalis yra nevieša, skirstymu susijusius veiksmus atlieka teisė dirbti su neviešais duomenimis turintis bylas skirstantis asmuo. Bylas skirsto ir bylą skirstymo proceso kontrolę teisme užtikrina skirtingi asmenys.

5. Skirstant bylas ar sudarant kolegijas atsižvelgiama į teisėjų specializaciją (jei teisme, o

kai teismas sudarytas iš teismo rūmų, – teismo rūmuose, ji yra nustatyta), įstatymu įtvirtintus atskirų kategorijų bylų išnagrinėjimo terminus, prioritetine tvarka skirstomas bylas, teisėjų kolegijų sudėties rotaciją, nustatytą atsižvelgiant į tos pačios sudėties teisėjų kolegijos maksimalią veiklos trukmę, teisėjui per skirstymo laikotarpį paskirtas bylas, teisėjo (kaip teisėjo pranešėjo ar teisėjų kolegijos nario) skirstymo metu turimas ir neišnagrinėtas bylas, išlyginamąjį krūvį, teisėjo užimtumą kitoje veikloje, per atitinkamą laikotarpį galimą paskirti maksimalų bylų kiekį/bylų svorio koeficiento sumą, tenkanti/tenkančią vienam teisėjui, papildomus kriterijus, artimiausią galimą teismo posėdžio datą, įstatymuose numatytus draudimus teisėjui nagrinėti konkrečią bylą, aplinkybes, sudarančias teisėjų nušalinimo ar nusišalinimo teisinį pagrindą, teisėjų dalyvavimą atrankos kolegijoje, laikotarpius, kai teisėjas negali nagrinėti jokių ar tam tikro tipo bylų ir bylos jam negali būti skiriamos.

6. Teisėją ar teisėjų kolegiją paskirti bylai nesinaudojant Moduliu galima tik tada, kai atlikti minėtus veiksmus Moduliu nėra techninių galimybių. Šiame punkte nurodytu atveju bylai teisėjas ar teisėjų kolegija paskiriama *mutatis mutandis* taikant taisykles, kuriomis vadovaujantis minėti veiksmai atliekami automatinio būdu. Atsiradus techninėms galimybėms teisėjas ar teisėjų kolegija paskiriama bylai naudojantis Moduliu, nurodant požymį „privalo nagrinėti“ ir konkrečius to teisinius pagrindus, bei pridedamas už LITEKO ribų sukurtas paskyrimą patvirtinantis dokumentas.

7. Teismo pirmininkas, atsižvelgdamas į teismo specifiką, teisme, o kai teismas sudarytas iš teismo rūmų – teismo rūmuose, dirbančių teisėjų skaičių, turi teisę nustatyti galimą per atitinkamą laikotarpį maksimalų bylų kiekį/bylų svorio koeficiento sumą, tenkanti/tenkančią vienam teisėjui.

8. Teismo pirmininkui nusprendus taikyti 7 punkte nustatytą dydį, jis automatinio būdu apskaičiuojamas ir taikomas skirstant bylas Modulyje. Išimtiniais atvejais, teismo pirmininkas turi teisę neautomatinio būdu nustatyti galimą per atitinkamą laikotarpį paskirti maksimalų bylų kiekį/bylų svorio koeficiento sumą, tenkanti/tenkančią vienam teisėjui.

III SKYRIUS PIRMINIŲ DUOMENŲ ĮVEDIMAS Į LITEKO

9. Pirminius duomenis į LITEKO įvedantis asmuo ir (ar) bylas skirstantis asmuo, pagal atitinkamo teismo, o kai teismas sudarytas iš teismo rūmų, – teismo rūmų, kompetenciją ir specifiką, atsižvelgdamas į LITEKO esančius duomenis dėl galimo viešųjų ir privačių interesų konflikto, prieš Modulio pagalbą skirdamas bylą, nurodydamas teisinį pagrindą, į LITEKO įveda, peržiūri ir pakeičia duomenis apie:

9.1. teisėjams nustatytas specializacijas;

9.2. teisme, o kai teismas sudarytas iš teismo rūmų, – teismo rūmuose, nustatytą teisėjų kolegijų sudėtį;

9.3. teisėjus, kurie negali ar privalo nagrinėti konkrečią bylą dėl teisės aktuose nustatytų priežasčių;

9.4. laikotarpius, kai teisėjas negali nagrinėti jokių ar tam tikro tipo bylų ir bylos jam gali būti neskiriamos. Nurodant laikotarpius, kuriais teisėjas negali nagrinėti bylų, Modulyje gali būti įrašomas tame teisme, o kai teismas sudarytas iš teismo rūmų, – teismo rūmuose, nustatytas ne didesnis kaip 5 darbo dienų laiko tarpas, kuriuo teisėjui negali būti skiriamos bylos tuoju pat prieš šį laikotarpį;

9.5. laikotarpius ar konkrečias datas ir išraišką procentais, nurodant teisinį pagrindą, kai dėl užimtumo kitoje veikloje teisėjui gali būti skiriama mažiau bylų;

9.6. prioritetine ar skubos tvarka skirstomas bylas;

9.7. konkretaus teismo bylų skirstymo taisyklėse numatytais atvejais ikiteisminio tyrimo dokumento skirstymo metu gali būti priskiriamas požymis, suteikiantis pirmumą teisėjui, jau atlikusiam ikiteisminio tyrimo veiksmus tame pačiame ikiteisminiame tyrime;

9.8. duomenis apie teisme, o kai teismas sudarytas iš teismo rūmų, – teismo rūmuose,

taikomą per atitinkamą laikotarpį galimą paskirti maksimalų bylų kiekį/bylų svorio koeficiento sumą, tenkantį/tenkančią vienam teisėjui;

9.9. preliminarų bylos priskyrimą teismo rūmams;

9.10. būdinčių teisėjų sąrašą / grafiką.

10. Laikotarpiai, kai bylos teisėjui gali būti neskiriamos, nurodant teisinį neskirimo pagrindą, yra nustatomi, esant tokioms aplinkybėms:

10.1. teisėjo atostogos;

10.2. teisėjo kvalifikacijos kėlimas;

10.3. teisėjo komandiruotė;

10.4. teisėjo laikinasis nedarbingumas;

10.5. teisėjo papildomos poilsio dienos;

10.6. ir/ar kitais išimtiniais atvejais, kai teisėjas dėl objektyvių priežasčių negali nagrinėti bylų.

11. Atsižvelgiant į atitinkamo teismo kompetenciją ir specifiką, konkretaus teismo bylų skirstymo taisyklėse išimtiniais ir pagrįstais (motyvuotais) atvejais gali būti nustatomi laikotarpiai esant ir kitoms nei Aprašo 10 punkte nurodytoms aplinkybėms. Nustatant šią tvarką turi būti užtikrinamas teismo proceso įstatymuose įtvirtintų reikalavimų įgyvendinimas.

IV SKYRIUS BYLŲ SKIRSTYMAS TEISĖJAMS

12. Bylos teisėjui (teisėjui pranešėjui) pradedamos skirstyti tada, kai LITEKO yra suformuojama byla (elektroninė bylos kortelė sukuriamą vadovaujantis Teisėjų tarybos patvirtintomis teismuose nagrinėjamų bylų numeravimo taisyklėmis), LITEKO bylos kortelėje yra nurodomi bylos proceso dalyvių duomenys, požymis apie bylos skyrimą skubos tvarka, priskiriami bylų kategorijų iš Teisėjų tarybos patvirtintų bylų kategorijų klasifikatorių duomenys ir, kai teismas sudarytas iš teismo rūmų, yra pažymėtas bylos šalies nurodytas arba teisme nustatytas preliminarus bylų priskyrimas teismo rūmams.

13. Bylas skirstantis asmuo Modulių suformuoja skirstomų bylų sąrašą. Sąrašas gali būti sudaromas pagal skirstomų bylų tipą, skirstymo grupę ir pan. Skirstomų bylų, įskaitant ikiteisminio tyrimo dokumentus, eiliškumas sąraše yra nustatomas atsižvelgiant į LITEKO elektroninėje bylos kortelėje nurodytą bylos gavimo datą, bylos kortelės sukūrimo laiką, bylai suteiktą bylos numerį ir į tai, ar bylai, išskyrus ikiteisminio tyrimo dokumentus, suteiktas prioritetine tvarka skirstomos bylos požymis ar požymis apie bylos skyrimą skubos tvarka. Bylų skirstymo eiliškumas neturi įtakos nustatant teismo posėdžio datą.

14. Teisėjo (teisėjo pranešėjo) parinkimą bylai pagal atitinkamo teismo, o kai teismas sudarytas iš teismo rūmų, – teismo rūmų, kompetenciją ir specifiką Modulis atlieka automatinio būdu, visuomet įvertindamas ir atsižvelgdamas į:

14.1. visus šio Aprašo 9 punkte, išskyrus 9.3 papunktyje, nurodytus ir į Modulį įvestus duomenis;

14.2. teisėjui ataskaitiniu laikotarpiu paskirtas bylas ir ikiteisminio tyrimo dokumentus;

14.3. teisėjo (kaip teisėjo pranešėjo ar teisėjų kolegijos nario) skirstymo metu turimas ir neišnagrinėtas bylas bei ikiteisminio tyrimo dokumentus;

14.4. išlyginamąjį krūvį;

14.5. teisėjo turimus ir neužbaigtus teisminės mediacijos procesus;

14.6. teisėjo turimas ir neišnagrinėtas bylas, kurios yra pripažintos greičiau nagrinėtinomis.

15. Modulis, parinkdamas bylai teisėją, atsižvelgia į bylai sudarytą teisėjų eilę, atsitiktinumo kriterijų ir Aprašo 9.3 papunktyje nurodytus duomenis.

16. Bylos, pagal pareiškimus ir kitus procesinius dokumentus, teismui pateiktus Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso VI dalyje numatyta tvarka, skiriamos nagrinėti pagrindinę bylą nagrinėjusiam teisėjui (teisėjui pranešėjui), nurodant požymį „privalo nagrinėti“ ir konkrečius

to teisinius pagrindus, o jam teisme nebedirbant ar dėl kitų objektyvių priežasčių negalint nagrinėti dokumento, skiriamos kitam teisėjui (teisėjui pranešėjui) šiame skyriuje nustatyta tvarka.

17. Bylos pagal prašymus dėl bankroto pripažinimo tyčiniu, dėl ginčijamo finansinio reikalavimo patvirtinimo, bylos pagal skundus dėl kreditorių susirinkimo nutarimo skiriamos nagrinėti pagrindinę bylą nagrinėjusiam teisėjui (teisėjui pranešėjui), nurodant požymį „privalo nagrinėti“ ir konkrečius to teisinius pagrindus, o jam teisme nebedirbant ar dėl kitų objektyvių priežasčių negalint nagrinėti dokumento arba kai tai būtina efektyviam teisingumo vykdymo procesui užtikrinti, skiriamos kitam teisėjui (teisėjui pranešėjui) šiame skyriuje nustatyta tvarka.

18. Esant priežastims, dėl kurių Moduliui parinktas teisėjas negali būti paskirtas nagrinėti bylos, bylas skirstantis asmuo Modulyje nurodo konkrečius teisinius pagrindus, dėl kurių jis negali būti paskirtas nagrinėti bylą.

19. Tuo atveju, kai teismas sudarytas iš teismo rūmų, pasirinktuose teismo rūmuose nesant bylą galinčių nagrinėti teisėjų, bylas skirstantis asmuo, teismo pirmininko, jo pavaduotojo ar kito įgalioto teisėjo sprendimu, naudodamas funkciją „pasirinkti kitus teismo rūmus“, parenka iš sąrašo kitus teismo rūmus, kurių teisėjams gali būti skiriama byla nagrinėti, ir Modulis atlieka teisėjo (teisėjo pranešėjo) parinkimą Aprašo 14 ir 15 punktuose numatyta tvarka.

20. Sprendimas dėl bylos skyrimo kitų teismo rūmų teisėjams priimamas, be kita ko, atsižvelgiant į Modulio suformuotą statistinę skirstymo ataskaitą.

21. Tuo atveju, kai Moduliui parenkant bylai teisėją, teisme, teismo rūmuose (kai teismas yra sudarytas iš teismo rūmų) arba apygardos teismo Civilinių ar Baudžiamųjų bylų skyriuje lieka vienas teisėjas, turintis teisę nagrinėti bylą, teisėjas parenkamas, taikant šio Aprašo 19 punkto analogiją (kai teismas sudarytas iš teismo rūmų), kitais atvejais – taikant Civilinio proceso kodekso ar Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso analogiją.

Alternatyva:

21. Tuo atveju, kai Moduliui parenkant bylai teisėją, teisme, teismo rūmuose (kai teismas yra sudarytas iš teismo rūmų) arba apygardos teismo Civilinių ar Baudžiamųjų bylų skyriuje lieka vienas teisėjas, turintis teisę nagrinėti bylą, bylas skirstantis asmuo patvirtina parinkto teisėjo priskyrimą bylai. Šiuo atveju netaikomas atsitiktinio skyrimo iš ne mažiau kaip dviejų teisėjų kriterijus, nustatytas šio Aprašo 2.1 papunktyje.

22. Tuo atveju, kai Moduliui parenkant bylai teisėją, teisme, teismo rūmuose (kai teismas sudarytas iš teismo rūmų) arba apygardos teismo Civilinių ar Baudžiamųjų bylų skyriuje lieka vienas teisėjas, kuris, pagal jam nustatytą specializaciją, gali nagrinėti bylą, teisėjas yra parenkamas iš visų šiame teisme turinčių teisę nagrinėti bylą teisėjų, neatsižvelgiant į šiems teisėjams nustatytas specializacijas.

Alternatyva:

22. Tuo atveju, kai Moduliui parenkant bylai teisėją, teisme, teismo rūmuose (kai teismas yra sudarytas iš teismo rūmų) arba apygardos teismo Civilinių ar Baudžiamųjų bylų skyriuje lieka vienas teisėjas, kuris, pagal jam nustatytą specializaciją, gali nagrinėti bylą, bylas skirstantis asmuo patvirtina parinkto teisėjo priskyrimą bylai. Šiuo atveju netaikomas atsitiktinio skyrimo iš ne mažiau kaip dviejų teisėjų kriterijus, nustatytas šio Aprašo 2.1 papunktyje.

23. Jei teisėjas nustatė, kad byla nepriskirtina teismo rūmų kompetencijai, teisėjas priima nutartį dėl kreipimosi į teismo pirmininką dėl bylos perdavimo. Teismo pirmininkas priima nutartį dėl bylos perdavimo kitiems teismo rūmams ir įsėga ją į LITEKO. Bylas skirstantis asmuo LITEKO priemonėmis informuojamas apie nutarties priėmimą ir poreikį įvesti teisėjo pakeitimo teisinius pagrindus. Byla pakartotinai įtraukiama į skirstomų bylų sąrašą. Teismo rūmams, kuriems byla buvo paskirta, pakartotinai ta pati byla negali būti skiriama, išskyrus jei teismo pirmininkas nusprendžia kitaip.

24. Jei nėra įstatyme ar šiame Apraše numatytų pagrindų, dėl kurių konkretus teisėjas negali nagrinėti bylos, bylas skirstantis asmuo patvirtina teisėjo paskyrimą bylai.

V SKYRIUS TEISĖJŲ PAKEITIMAS

25. Paaiškęjus aplinkybėms, dėl kurių Moduliui parinktas ir nagrinėti bylą paskirtas teisėjas negali nagrinėti bylos, yra suformuojamas ir patvirtinamas teisėjo paskyrimo panaikinimo protokolas.

26. Teisėjo paskyrimo panaikinimo protokole yra nurodomi konkretūs teisiniai pagrindai, dėl kurių jis negali nagrinėti jam paskirtos bylos.

27. Naujo teisėjo parinkimas bylai, kuriai buvo suformuotas ir patvirtintas teisėjo paskyrimo panaikinimo protokolas, yra atliekamas iš naujo šio Aprašo IV skyriuje numatyta tvarka.

28. Atsarginis teisėjas bylai ar ikiteisminio tyrimo dokumentui yra skiriamas *mutatis mutandis* taikant šio Aprašo IV skyriuje nustatytą tvarką. Patvirtinus atsarginio teisėjo paskyrimą bylai ar ikiteisminio tyrimo dokumentui, Modulis suformuoja atsarginio teisėjo paskyrimo protokolą.

VI SKYRIUS TEISĖJŲ KOLEGIJŲ SUDARYMAS IR PRISKYRIMAS BYLAI

29. Teisme gali būti sudaromos nuolatinės teisėjų kolegijos ir momentinės teisėjų kolegijos, skirtos konkrečiai bylai ar ikiteisminio tyrimo dokumentui nagrinėti. Nuolatinės ir momentinės teisėjų kolegijos turi būti sudaromos naudojantis Moduliui.

30. Nuolatinės teisėjų kolegijos Moduliui yra sudaromos atsitiktine tvarka, atsižvelgiant į kolegijos dydį, bylų, kurioms nagrinėti yra sudaromos nuolatinės kolegijos, tipą, terminą, iki kada sudaromos teisėjų kolegijos, požymį, jog vieną teisėją galima nurodyti daugiau nei vienoje sudaromoje kolegijoje. Moduliui sudarytas nuolatinės teisėjų kolegijas tvirtina teismo ar teismo skyriaus pirmininkas, pirmininko pavaduotojas ar kitas įgaliotas teismo teisėjas.

31. Momentinė teisėjų kolegija, konkrečiai bylai ar ikiteisminio tyrimo dokumentui, yra sudaroma, kai teisme, o kai teismas sudarytas iš teismo rūmų, – teismo rūmuose, nėra sudarytų ir patvirtintų nuolatinių teisėjų kolegijų. Momentinė kolegija gali būti sudaroma ir kitais šiame Apraše nurodytais atvejais.

32. Sudarant momentinę teisėjų kolegiją, konkrečiai bylai ar ikiteisminio tyrimo dokumentui, Modulis atsižvelgia į kolegijos dydį ir bylos, kuriai nagrinėti yra sudaroma ši kolegija, tipą. Bylas skirstančiam asmeniui Modulis pateikia informaciją apie teisėjus, kurie gali būti įtraukti į sudaromos kolegijos sudėtį.

33. Bylos teisėjų kolegijai pradedamos skirstyti, kai LITEKO Moduliui bylai yra priskiriamas teisėjas pranešėjas.

34. Bylas skirstantis asmuo Moduliui suformuoja teisėjų kolegijoms skirstomų bylų sąrašą. Skirstomų bylų, įskaitant ikiteisminio tyrimo dokumentus, eiliškumas sąraše yra nustatomas, atsižvelgiant į LITEKO elektroninėje bylos kortelėje nurodytą teisėjo pranešėjo paskyrimo datą ir laiką.

35. Bylas skirstantis asmuo, prieš patvirtindamas teisėjų kolegijos paskyrimą bylai ar ikiteisminio tyrimo dokumentui, turi atsižvelgti į šiuos Modulio pateiktus duomenis:

35.1. požymį, ar konkretus teisėjas turi bylos ar ikiteisminio tyrimo dokumento, kuriam yra parenkama kolegija, nagrinėjimo specializaciją;

35.2. informaciją, ar konkretus teisėjas nagrinėjo susijusią bylą ar ikiteisminio tyrimo dokumentą;

35.3. šio Aprašo 9.3 papunktyje nurodytus konkretaus teisėjo duomenis, kurie buvo įvesti skirstomai bylai teisėjo pranešėjo priskyrimo metu;

35.4. informaciją apie konkretaus teisėjo tam tikru laikotarpiu turimą paskirtų posėdžių skaičių.

36. Esant priežastims, dėl kurių Moduliui į teisėjų kolegijos sudėtį parinktas teisėjas negali nagrinėti bylos, bylas skirstantis asmuo Modulyje nurodo konkrečius teisinius pagrindus, dėl kurių

šis teisėjas negali būti įtrauktas į kolegijos sudėtį. Nurodyti negalėjimo nagrinėti bylą pagrindai yra įtraukiami į Moduliu formuojamą teisėjų kolegijos skyrimo protokolą.

37. Esant priežastims, dėl kurių Moduliu parinktos, bet dar nepaskirtos, nuolatinės teisėjų kolegijos narys (išskyrus teisėją pranešėją) negali nagrinėti bylos, bylas skirstantis asmuo, Modulyje nurodo konkrečius teisinius pagrindus, dėl kurių šis kolegijos narys negali būti paskirtas nagrinėti bylą. Nurodyti negalėjimo nagrinėti bylą pagrindai yra įtraukiami į Moduliu formuojamą teisėjų kolegijos neskyrimo protokolą.

38. Suformavus teisėjų kolegijos neskyrimo protokolą, kai teisėjų kolegijos narys (išskyrus teisėją pranešėją) negali nagrinėti bylos, Moduliu bylai yra formuojama momentinė teisėjų kolegija šio Aprašo 31 punkte numatyta tvarka. Šiame punkte nurodytu atveju formuojant momentinę teisėjų kolegiją bylai, nepaskirtos kolegijos nariui (išskyrus teisėją pranešėją), kurio atžvilgiu nėra nurodyti negalėjimo nagrinėti bylą pagrindai, automatiškai priskiriamas požymis „privalo nagrinėti“.

39. Esant priežastims, dėl kurių Moduliu parinktos, bet dar nepaskirtos, nuolatinės teisėjų kolegijos teisėjas pranešėjas negali nagrinėti bylos, bylas skirstantis asmuo, Modulyje nurodo konkrečius teisinius pagrindus, dėl kurių kolegijos teisėjas pranešėjas negali nagrinėti bylos. Nurodyti negalėjimo nagrinėti bylą pagrindai yra įtraukiami į Moduliu formuojamą teisėjų kolegijos neskyrimo protokolą. Tokiu atveju yra atliekamas bylai paskirto teisėjo pranešėjo pakeitimas šio Aprašo V skyriuje nustatyta tvarka ir teisėjų kolegijos priskyrimas bylai šiame skyriuje nustatyta tvarka.

40. Esant priežastims, dėl kurių Moduliu parinkta, bet dar nepaskirta, nuolatinė teisėjų kolegija negali nagrinėti bylos, bylas skirstantis asmuo, Modulyje nurodo konkrečius teisinius pagrindus, dėl kurių ši kolegija negali būti paskirta nagrinėti bylą. Nurodyti negalėjimo nagrinėti bylą pagrindai yra įtraukiami į Moduliu formuojamą teisėjų kolegijos neskyrimo protokolą. Tokiu atveju yra atliekamas bylai paskirto teisėjo pranešėjo pakeitimas šio Aprašo V skyriuje nustatyta tvarka ir teisėjų kolegijos priskyrimas bylai šiame skyriuje nustatyta tvarka.

41. Jei nėra įstatyme ar šiame Apraše numatytų pagrindų, dėl kurių Moduliu parinkta teisėjų kolegija negali nagrinėti bylos, bylas skirstantis asmuo patvirtina teisėjų kolegijos paskyrimą bylai ar ikiteisminio tyrimo dokumentui. Patvirtinus teisėjų kolegijos paskyrimą bylai ar ikiteisminio tyrimo dokumentui, Modulis suformuoja teisėjų kolegijos skyrimo protokolą.

VII SKYRIUS

TEISĖJŲ KOLEGIJOS PAKEITIMAS

42. Paaiškėjus aplinkybėms, dėl kurių teisėjų kolegijos sudėtyje esantis teisėjas (išskyrus teisėją pranešėją) negali nagrinėti bylos ar ikiteisminio tyrimo dokumento, bylas skirstantis asmuo, Modulyje nurodo konkrečius teisinius pagrindus, dėl kurių teisėjų kolegijos narys negali nagrinėti bylos. Nurodyti negalėjimo nagrinėti bylą pagrindai yra įtraukiami į Moduliu formuojamą teisėjo pašalinimo iš kolegijos sudėties protokolą.

43. Naujo kolegijos nario parinkimas bylai, kuriai buvo suformuotas teisėjo pašalinimo iš kolegijos sudėties protokolą, yra atliekamas Modulio pagalba šio Aprašo VI skyriuje numatyta tvarka.

44. Paaiškėjus aplinkybėms, dėl kurių teisėjų kolegijos pranešėjas negali nagrinėti bylos ar ikiteisminio tyrimo dokumento, yra atliekami šio Aprašo V skyriuje numatyti veiksmai.

45. Paaiškėjus aplinkybėms, dėl kurių Moduliu parinkta ir bylą nagrinėti paskirta teisėjų kolegija negali nagrinėti bylos ar ikiteisminio tyrimo dokumento, bylas skirstantis asmuo, Modulyje nurodo konkrečius teisinius pagrindus, dėl kurių teisėjų kolegija negali nagrinėti bylos. Nurodyti negalėjimo nagrinėti bylą pagrindai yra įtraukiami į Moduliu formuojamą teisėjų kolegijos paskyrimo panaikinimo protokolą.

46. Naujos teisėjų kolegijos parinkimas bylai ar ikiteisminio tyrimo dokumentui, kuriam buvo suformuotas ir patvirtintas teisėjo paskyrimo panaikinimo protokolą, yra atliekamas iš naujo šio Aprašo VI skyriuje numatyta tvarka.

47. Jei nėra įstatyme ar šiame Apraše numatytų pagrindų, dėl kurių teisėjas, parinktas į teisėjų kolegijos sudėtį, negali nagrinėti bylos ar ikiteisminio tyrimo dokumento, bylas skirstantis asmuo patvirtina teisėjų kolegijos ar teisėjų kolegijos nario paskyrimą bylai ar ikiteisminio tyrimo dokumentui. Patvirtinus teisėjų kolegijos ar teisėjų kolegijos nario paskyrimą bylai ar ikiteisminio tyrimo dokumentui, Modulis suformuoja teisėjų kolegijos sudėties pakeitimo protokolą.

48. Atsarginis teisėjas bylai ar ikiteisminio tyrimo dokumentui yra skiriamas *mutatis mutandis* taikant šio Aprašo VI skyriuje nustatytą tvarką. Patvirtinus atsarginio teisėjo paskyrimą bylai ar ikiteisminio tyrimo dokumentui, Modulis suformuoja atsarginio teisėjo paskyrimo protokolą.

49. Išplėstinė teisėjų kolegija bylai yra sudaroma *mutatis mutandis* taikant šio Aprašo VI skyriuje nustatytą tvarką. Patvirtinus išplėstinės teisėjų kolegijos paskyrimą bylai ar ikiteisminio tyrimo dokumentui, Modulis suformuoja išplėstinės teisėjų kolegijos paskyrimo protokolą.

VIII SKYRIUS

BYLŲ PASKIRSTYMO TEISĖJAMS AR TEISĖJŲ KOLEGIJOMS PROTOKOLAI

50. Modulių suformuotame teisėjo paskyrimo bylai ar ikiteisminio tyrimo dokumentui protokole yra nurodomi skirstomos bylos duomenys (bylos tipas, potipis, nagrinėjimo instancija, bylos numeris, teismo proceso numeris, bylai priskirtos bylų kategorijos iš Teisėjų tarybos patvirtintų bylų kategorijų klasifikatorių, bylos skirstymo grupė, bylai taikomas svorio balas, paskirtas teisėjas (teisėjas pranešėjas), paskyrimo data ir laikas, bylą paskyręs asmuo, požymis, ar ši byla yra paskirta skubos ar prioritetine tvarka, požymis, kad ikiteisminio tyrimo dokumentas buvo skirstomas automatinio būdu, skirstymo metu sudaryta teisėjų eilė (priežastys, dėl kurių teisėjai negali ar privalo nagrinėti bylą, informacija, kad bylos teisėjui gali būti neskiriamos, jei bylos skirstymo metu Modulyje yra suvesti duomenys, nurodyti šio Aprašo 9.4 papunktyje, kad ikiteisminio tyrimo dokumentas buvo priskirtas teisėjui, jau atlikusiam ikiteisminio tyrimo veiksmus tame pačiame ikiteisminiame tyrime), teisėjų eilės bylai sudarymo formulė (teisėjo parinkimo koeficiento skaičiavimo formulė, skaičiavimui naudojamas duomenų laikotarpis, naudojami koeficientai ir jų detalizavimas), teisme nustatytą per atitinkamą laikotarpį vienam teisėjui tenkanti/tenkančią maksimalų bylų kiekį/bylų svorio koeficiento sumą, kita reikšminga informacija.

51. Modulių suformuotame teisėjo paskyrimo panaikinimo protokole yra nurodomi bylos, kuriai yra panaikinamas teisėjo paskyrimas, duomenys (bylos tipas, potipis, nagrinėjimo instancija, bylos numeris, teismo proceso numeris, panaikintas teisėjas (teisėjas pranešėjas), teisėjo paskyrimo panaikinimo data ir laikas, teisėją panaikinęs asmuo, konkretūs teisiniai pagrindai, dėl kurių jis negali nagrinėti bylos.

52. Modulių suformuotame atsarginio teisėjo paskyrimo bylai ar ikiteisminio tyrimo dokumentui protokole yra nurodomi skirstomos bylos duomenys (bylos tipas, potipis, nagrinėjimo instancija, bylos numeris, teismo proceso numeris, teisėjas (teisėjas pranešėjas), teisėjų kolegija (jei tokia yra priskirta bylai), paskirtas atsarginis teisėjas, paskyrimo data ir laikas, atsarginį teisėją paskyręs asmuo, kita reikšminga informacija.

53. Modulių suformuotame teisėjų kolegijos paskyrimo bylai ar ikiteisminio tyrimo dokumentui protokole yra nurodomi skirstomos bylos duomenys (bylos tipas, potipis, nagrinėjimo instancija, bylos numeris, teismo proceso numeris, teisėjas (teisėjas pranešėjas), paskirta teisėjų kolegija, paskyrimo data ir laikas, teisėjų kolegiją paskyręs asmuo, kita reikšminga informacija.

54. Modulių suformuotame teisėjų kolegijos neskyrimo bylai ar ikiteisminio tyrimo dokumentui protokole yra nurodomi skirstomos bylos duomenys (bylos tipas, potipis, nagrinėjimo instancija, bylos numeris, teismo proceso numeris, teisėjas (teisėjas pranešėjas), Modulio parinkta teisėjų kolegija, konkretūs teisiniai pagrindai, dėl kurių ji negali nagrinėti skirstomos bylos, neskyrimo data ir laikas, teisėjų kolegijos neskyręs asmuo.

55. Modulių suformuotame teisėjų kolegijos paskyrimo panaikinimo protokole yra

nurodomi bylos, kuriai yra panaikinamas teisėjų kolegijos paskyrimas, duomenys (bylos tipas, potipis, nagrinėjimo instancija, bylos numeris, teismo proceso numeris, teisėjas (teisėjas pranešėjas), teisėjų kolegija, teisėjų kolegijos paskyrimo panaikinimo data ir laikas, teisėjų kolegiją panaikinęs asmuo, konkretūs teisiniai pagrindai, dėl kurių teisėjų kolegija negali nagrinėti bylos.

56. Modulių suformuotame teisėjo pašalinimo iš kolegijos sudėties protokole yra nurodomi bylos, kuriai yra panaikinamas teisėjo paskyrimas, duomenys (bylos tipas, potipis, nagrinėjimo instancija, bylos numeris, teismo proceso numeris, teisėjas (teisėjas pranešėjas), teisėjų kolegija, teisėjo paskyrimo panaikinimo data ir laikas, teisėjo paskyrimą panaikinęs asmuo, konkretūs teisiniai pagrindai, dėl kurių jis negali nagrinėti bylos.

57. Modulių suformuotame teisėjų kolegijos sudėties pakeitimo protokole yra nurodomi skirstomos bylos duomenys (bylos tipas, potipis, nagrinėjimo instancija, bylos numeris, teismo proceso numeris, teisėjas (teisėjas pranešėjas), teisėjų kolegija, paskirtas teisėjas (kolegijos narys), teisėjo (kolegijos nario) paskyrimo data ir laikas, kolegijos narį paskyręs asmuo, kita reikšminga informacija.

58. Modulių suformuotame išplėstinės teisėjų kolegijos paskyrimo bylai ar ikiteisminio tyrimo dokumentui protokole yra nurodomi skirstomos bylos duomenys (bylos tipas, potipis, nagrinėjimo instancija, bylos numeris, teismo proceso numeris, teisėjas (teisėjas pranešėjas), teisėjų kolegija, paskirta išplėstinė teisėjų kolegija, paskyrimo data ir laikas, išplėstinę teisėjų kolegiją paskyręs asmuo, kita reikšminga informacija.

59. Modulių suformuoti protokolai yra saugomi Modulyje.

60. Modulių suformuotų protokolų nuasmenintos versijos yra skelbiamos viešai Nacionalinės teismų administracijos interneto svetainėje ne vėliau kaip kitą dieną po protokolo suformavimo.

IX SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

61. Duomenys į Modulį įvedami ir jame tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL 2016 L 119, p. 1), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, Teisėjų tarybos patvirtintomis Asmens duomenų tvarkymo teismuose taisyklėmis ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais asmens duomenų tvarkymą bei apsaugą.

62. Už šio Aprašo pažeidimus atsakoma teisės aktuose nustatyta tvarka.